

Farliga ämnen
Shulin Nie
010 240 4211/076 808 3311
shulin.nie@msb.se

Konsekvensutredning för förslag till Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om utsläppande på marknaden och överlåtelse av pyrotekniska artiklar

1. Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

Felaktig funktion eller felaktig hantering av explosiva varor kan orsaka katastrofala konsekvenser med förlust av människoliv och stora ekonomiska skador som följd. Därför regleras utsläppande av explosiva varor på marknaden genom ett lagstiftat godkännandeförfarande. Vidare regleras hantering såsom överlåtelse av explosiva varor för att minska risken för felaktigt handhavande av varorna. Godkännande av explosiva varor innebär att explosiva varor måste uppfylla säkerhetskraven innan de får släppas ut på marknaden.

Hittills har godkännandet utförts av den behöriga myndigheten i varje enskilt land inom EU/EES. Detta förfarande utgör dock ett hinder för varornas fria rörlighet inom EU/EES, för att explosiva varor som är godkända i ett medlemsland inte är godkända i ett annat. Skulle en explosiv vara släppas ut på marknaden i flera länder, skulle den behöva genomgå godkännandeförfarande i varje land.

Ett sätt att undanröja detta hinder och försäkra explosiva varors fria rörlighet inom EU/EES är att genom EG-direktiv harmonisera godkännandeförfarandet inom hela EU/EES och att låta godkännandet utföras av ett certifieringsorgan som är oberoende av tillverkarna och myndigheterna.

Därför har två EG-direktiv utarbetats för explosiva varor. Det första är 93/15/EEG som reglerar explosiva varor för civilt bruk. Direktivet har införlivats i svenska regelverk genom Sprängämnesinspektionens föreskrifter (SÄIFS 1997:4) om kontroll och om utsläppande på marknaden av explosiva varor för civilt bruk. Det andra är 2007/23/EG som reglerar pyrotekniska artiklar. Det är detta direktiv som de förslagna föreskrifterna skall införliva i den svenska lagstiftningen.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap utarbetade fram förslaget till dessa föreskrifter enligt den bemyndigande som ges i 41 § förordning (1988:1145) om brandfarliga och explosiva varor.

2. Beskrivning av alternativa lösningar för det man vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd

Det finns inget alternativ. Sverige har genom sitt medlemskap i EU förbundit sig att genomföra direktivet.

3. Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

Alla som tillverkar, importerar och överlåter pyrotekniska artiklar samt tillsynsmyndigheterna dvs. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och polismyndigheterna.

4. Uppgifter om kostnadsmissiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

De som berörs av bestämmelserna är tillverkare, importörer och detaljhandeln. Konsumenter berörs inte.

För detaljhandeln som säljer pyrotekniska artiklar innebär det att en informationsinsats behövs då de nya bestämmelserna börjar tillämpas.

För tillverkare och importörer som importerar pyrotekniska artiklar från länder utanför EU/EES, beror konsekvensen helt på hur många EU/EES-länder företaget säljer sina produkter till. Ju flera länder produkterna säljs till, desto mer gynnas företaget av de nya bestämmelserna. Kostnaden för godkännande av en artikel är detsamma oavsett hur många länder artikeln skall sälja till, i motsats till de nuvarande bestämmelserna. De nya bestämmelserna för märkning bedöms inte medföra mer kostnad än idag.

Därför varierar den ekonomiska konsekvensen för de svenska tillverkarna och importörerna inom olika produktområden.

Tillverkarna av pyrotekniska utrustningar till fordon (PU) bedöms vara ekonomiska vinnare, då PU säljs till många länder.

En annan produkt som tillverkas i Sverige är stenspräckare. De etablerade tillverkarna med många kunder i EU/EES länder bedöms vara en vinnare av de förslagna föreskrifterna. Däremot kommer tröskeln för nyetableringar att bli högre, för att initialkostnad för CE-märkning av produkter kommer att bli mycket högre. Ett nytt företag bör ha minst 5 produkter och kostnaden för CE-märkning av dessa produkter uppskattas till 125 000 kr.

Scen effekterna och en del andra pyrotekniska artiklar t.ex. rökeffekter för tekniska ändamål tillverkas i mycket begränsad omfattning i Sverige. En extra

kostnad uppskattas till 10 000 – 20 000 kr för CE-märkning av varje produkt som släpps ut på marknaden.

I Sverige sker ingen tillverkning av fyrverkerier. Konsumentfyrverkerier importeras huvudsakligen från Kina medan en del professionella fyrverkerier köps in från andra länder inom EU/EES.

Efter ikraftträdande av de nya bestämmelserna kan importörerna välja mellan två alternativa förfaranden för att fortsätta sina verksamheter. Alternativ ett är att importera enbart de fyrverkerier som redan är CE-märkta genom tillverkarnas försorg. Alternativ två är att skaffa ett eget sortiment genom att importera och CE-märka produkterna till sortimentet.

Alternativ ett innebär ingen extra kostnad för importören jämfört med nuvarande regler. Alternativ två kan innebära en stor kostnadshöjning beroende på hur många produkter företaget vill ha i sitt sortiment och i hur många länder produkterna säljs.

Under de senaste åren importerades ca 200 nya fyrverkeriprodukter årligen till Sverige. Om de fyrverkerierna säljs enbart i Sverige och importörerna åtar sig skyldighet att CE-märka dem, uppskattas den årliga kostnaden till ca 2 miljoner kr.

Det finns även andra pyrotekniska artiklar t.ex. brandsläckare som importeras till Sverige. För sådana produkter är det lämpligast att tillverkaren ombesörjer CE-märkning av sina produkter, då produkterna i regel säljs till många länder.

5. Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Direktivet 2007/23/EG föreskriver de lägsta krav som medlemsländerna måste införlivas i sina lagstiftningar. Därutöver får medlemsländerna ställa högre krav än direktivet har föreskrivit. Vidare lämnar artikel 6.2 i direktivet möjligheten för medlemsländerna att begränsa tillgängligheten av vissa pyrotekniska artiklar, framför allt fyrverkerier, till allmänheten med hänsyn till ordning, säkerhet eller miljö.

De föreslagna föreskrifterna har föreskrivit en åldersgräns på 18 år för fyrverkerier i kategori 2 och vissa fyrverkerier i kategori 1, vilket är högre än vad som föreskrivits i direktivet. Dessa åldersgränser är dock helt i enighet med de gällande lagstiftningarna i 9 § förordningen (1988:1145) om brandfarliga och explosiva varor.

Föreskrifterna har föreskrivit ytterligare krav om märkning än vad direktivet föreskrivit. De kraven bedöms dock inte medföra mer kostnad än idag.

Föreskrifterna medger att vissa fyrverkerier får överlåtas till allmänheten, se 3 kap. 6 §. Övriga fyrverkerier eller sceneffekter är förbjudna att överlåta till allmänheten. Vidare är vissa pyrotekniska artiklar i kategori P1 förbjudna att överlåtas till allmänheten.

Förbudet avseende smällare inklusive dubbelsmällare och knallskottsliknande smällare, hoppande grodor, raketer med styrpinne i kategori 3, Romerska ljus i kategori 3, solar i kategori 3, fyrverkeritårtor som innehåller andra element än de som uppges i 3 kap. 6 § samt eldbägare, fontäner och fyrverkeritårtor i kategori 2 och 3 som före avfyrningen ska grävas ned i jord, förankras eller stabiliseras med medel som inte utgör en del av pjäsen är helt i enighet med de gällande bestämmelserna i Sprängämnesinspektionens föreskrifter (SÄIFS 1992:2) om godkännande av fyrverkeripjäser och pyrotekniska sceneffekter samt i MSB:s beslut med diarienummer 719-4132-2004 om Godkännande av fyrverkeriprodukt

Förbud mot miniraketer har införts, för att miniraketer bedöms ha knall som huvudsaklig effekt och inte kan godkännas för allmänheten enligt 10 § förordningen (1988:1145) om brandfarliga och explosiva varor. Vidare har erfarenheten från Danmark visat att de flesta ögonskador av fyrverkerier orsakas av miniraketer.

Förbud mot flygande kronor har införts. Dels har de inte funnits för allmänheten i Sverige och är således främmande för allmänheten. Dels kan de orsaka stora skador vid fel användning.

6. Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Det föreslagna datumet för ikraftträdande är den senaste tidpunkten för införlivande av direktivet. Någon särskild informationsinsats bedöms inte behövas. De berörda i branschen har kontinuerligt informerats under resans gång.

7. Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

Tillverkare av PU: 1 företag med 300 anställda.
Tillverkare av sceneffekter: 2 ~ 3 företag med färre än 5 anställda var.
Tillverkare av stenspräckare: 2 företag med färre än 10 anställda var.
Tillverkare av övriga pyrotekniska artiklar t.ex. rökeffekter för tekniska ändamål: 1 företag med färre än 5 anställda.
Importörer av fyrverkerier: 15 företag med färre än 10 anställda var.

Importörer av övriga pyrotekniska artiklar: 2 ~ 3 företag med färre än 5 anställda var.

Detaljhandel: ca 3000 företag med färre än 10 anställda var.

8. Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader.

Föreskrifterna bedöms inte innebära någon extra administrativ kostnad för de berörda företagen.

9. Beskrivning av vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

Det kan finnas behov av personalutbildning då föreskrifterna träder i kraft.

10. Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Konkurrensen om ett flertal pyrotekniska artiklar kommer att öka, för att föreskrifterna gör det lättare för europeiska företag att etablera sig i Sverige. Föreskrifterna ger också företagen ekonomiska fördelar att etablera sig i flera EU/EES länder. För de företag som enbart riktar sig till den svenska marknaden, försämras konkurrenskrafter jämfört med dem som är verksamma i flera EU/EES länder .

11. Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

Sverige har liksom alla andra EU/EES-länder föreskrivit olika begränsningar för konsumentfyrverkerier som får överlåtas till allmänheten. Detta medför att de företag som släpper ut konsumentfyrverkerier i flera länder måste ha kunskap om de olika begränsningar som finns i de olika länderna.

12. Beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

Av analysen i punkt 4 kan det konstateras att multinationella företag har konkurrensfördelar jämfört med lokala företag. Direktivet tillåter ingen särskild hänsyn till små företag.

13. Kontaktpersoner

Shulin Nie
shulin.nie@msb.se
010-240 4211

Kim Reenaas
kim.reenaas@msb.se
010-240 5066

Postadress:
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
651 81 Karlstad